

Този информационен документ е подготвен със съдействието на [Съвета на нотариатите от ЕС \(CNUE\)](#).

1 Как се изготвя разпоредането с имущество в случай на смърт (завещание, съвместно завещание, договор за наследство)?

Завещанието може да бъде съставено под една от следните две форми: като саморъчно завещание или като публично завещание.

Саморъчно завещание може да се съставя само от лица, навършили 18-годишна възраст и трябва да бъде написано изцяло саморъчно и да бъде подписано. Когато завещанието е било напечатано на машина или компютър, не е подписано или е било продиктувано (например на касета), завещанието е недействително и в резултат на това единствено наследниците по закон могат да наследят наследственото имущество, ако не съществува друго действително завещание, в което да е определен друг наследник. От доказателствени съображения е много важно също така завещателят да се подпише с цялото си име (т.е. собственото име и фамилното име), за да няма възможност за объркване кой е направил завещанието. Накрая, силно се препоръчва в завещанието да се посочат датата и мястото на изготвянето. Това е важно, тъй като е възможно по-раншното завещание да бъде изцяло или отчасти отменено от ново завещание. Ако на едното или евентуално и на двете завещания датата не е посочена, често не е възможно да се прецени кое е новото, за да се счита за действително.

Съпрузите и регистрираните партньори имат право да изготвят също съвместно саморъчно завещание. В такъв случай саморъчното завещание, изготвено от единия от съпрузите или партньорите или от двамата, трябва да бъде подписано от двамата заедно (за повече информация вж. „*Was ist ein gemeinschaftliches Testament?*“ [„Какво представлява съвместното завещание?“] на страница 28 от брошурата на Федералното министерство на правосъдието и защитата на потребителите (*Bundesministerium der Justiz und für Verbraucherschutz*), озаглавена „*Erben und Vererber*“ [„Наследяване и завещаване“]).

С оглед на избягване на риска от допускане на грешки при съставянето на завещание е препоръчително да бъде направено публично завещание (наричано още „нотариално завещание“). Това означава устно да предадете Вашата последна воля и завещание на нотариус, който след това я регистрира в писмен вид, или да съставите сами завещанието си в писмена форма и да го предадете на нотариус (за повече подробности вж. „*Das öffentliche Testament*“ [„The public will“] на стр. 26 от брошурата, озаглавена „*Erben und Vererber*“ [„Наследяване и завещаване“] от Федералното министерство на правосъдието и защитата на потребителите). Ненавършили пълнолетие деца, които обаче са навършили 16 години, също имат право да съставят такъв вид завещание.

За да бъде сключен договор за наследство, двете страни трябва да се явят пред нотариус едновременно (за повече подробности вж. „*Der Erbvertrag*“ [„Договор за наследство“] на стр. 34 от брошурата, озаглавена „*Erben und Vererber*“ [„Наследяване и завещаване“] от Федералното министерство на правосъдието и защитата на потребителите).

2 Следва ли разпоредането да бъде вписано по някакъв начин и ако да, по какъв?

За избягване на риска саморъчното завещание да бъде скрито, изгубено или забравено след смъртта на лицето, често се препоръчва (но не е задължително) завещанието да бъде депозирано за служебно съхранение в районен съд (*Amtsgericht*), а в провинция Баден-Вюртемберг – до края на 2017 г. – в нотариата (Notariat). Нотариалното завещание винаги подлежи на служебно съхранение. Същото важи и за договора за наследство, освен ако договарящите страни изрично не посочат, че той не следва да се предава на служебно съхранение. Вместо това в последния случай документът се съхранява при нотариус. Завещанията и договорите за наследство, съхранявани служебно, трябва да се отворят след смъртта на лицето, което е направило съдържателите се в тях завещателни разпоредания (наричано по закон „завещател“).

Считано от 1 януари 2012 г., саморъчните завещания и нотариално заверените завещателни разпоредания (завещания и договори за наследство), които са на служебно съхранение в районните съдилища или — до края на 2017 г. — в нотариалните кантори в провинция Баден-Вюртемберг, се вписват по електронен път в Централния регистър на завещанията към *Bundesnotarkammer* [Федералната нотариална камара]. Съдържателите се в службите по гражданското състояние данни относно завещателните разпоредания, изготвени преди посочената дата и предадени на служебно съхранение, се пренасят в Регистъра.

В качеството си на орган, водещ регистъра, Федералната нотариална камара (*Bundesnotarkammer*) получава уведомления за всички смъртни случаи в страната и информира съответния компетентен съд по делата за завещания и наследства (*Nachlassgericht*) за вписани завещателни разпоредания и къде се съхраняват, за да бъдат отворени завещателните разпоредания, съхранявани служебно.

3 Съществуват ли ограничения на свободата за разпоредане с имущество в случай на смърт (напр. запазена част)?

Близките родственици могат да бъдат лишени от наследство чрез завещание. Въпреки това винаги се е считало за несправедливо преживелите съпруг, деца, внуци или родители да не получат никакво наследство, макар че те биха били наследници по закон, ако завещателното разпоредане въобще не бе съществувало. Същото важи за преживелите регистрирани партньори от един и същ пол поради официално признатото и законово установено поемане на взаимна отговорност от тяхна страна. Поради това на тази строго определена група от лица закондателят осигурява т.нар. „запазена част“. Лицата с право на запазена част имат притежание срещу наследника(ците) за парично плащане, равно на половината от стойността на дела им по закон.

Пример: завещателката е оставила съпруг (с когото е живяла в режим на общност, ограничена до придобитото по време на брака) [при който всеки съпруг запазва собствеността над своето имущество, но увеличената комбинирана стойност на имуществото на съпрузите по време на брака се разпределя поравно] и дъщеря. В завещанието си завещателката е посочила своя съпруг като единствен наследник. Стойността на наследственото имущество е 100 000 EUR. Запазената част на дъщерята е $\frac{1}{4}$ (докато делът ѝ по закон е $\frac{1}{2}$; същият като този на съпруга, който е живял със завещателя в режима на общност, ограничена до придобитото по време на брака). За да бъде изчислена паричната сума, на която тя има право, запазената част трябва да бъде умножена по стойността на наследственото имущество към момента на откриване на наследството. Това означава, че дъщерята може да претендира от съпруга запазена част в размер на 25 000 EUR ($\frac{1}{4} \times 100\,000$ EUR).

Завещателите не могат също да засегнат запазената част, като включат лицата, имащи право на запазена част, в завещанията си, но им завещаят по-малко от половината от съответния им дял по закон. В такъв случай лицето с право на запазена част има притежание за допълнителна сума в размер на частта, необходима за достигане на половината от дела по закон.

Пример: в своето завещание завещателят е посочил като наследници съпругата си (с която е живял в режим на участие в придобитото по време на брака) и дъщеря си, като те наследяват съответно $\frac{2}{3}$ и $\frac{1}{3}$ от неговото наследствено имущество. Наследственото имущество е на стойност 800 000 EUR. Запазената част на дъщерята е $\frac{1}{4}$ (= 200 000 EUR). Като се има предвид, че тя е била включена в завещанието и вече наследява 100 000 EUR ($\frac{1}{2}$ от 200 000 EUR), следователно тя има право само на допълнителна сума в размер на оставащата част (100 000 EUR).

Вземанията за запазена част трябва да бъдат предявени в срок до три години от момента, в който лицата с право на запазена част узнаят за откриването на наследството и за разпореждането, с което запазената част се накърнява, но задължително в рамките на тридесет години от откриване на наследството.

Наследниците могат да поискат отсрочване на вземанията за запазена част, ако незабавното удовлетворение на вземането би ги засегнало сериозно по несправедлив начин. В законодателството е даден примера, в който семейното жилище в противен случай би трябвало да бъде продадено. Независимо от това интересите на лицата с право на запазена част все пак трябва надлежно да бъдат отчетени. Отсрочването означава, че запазената част не трябва да бъде платена незабавно. Съдът решава с оглед на всеки конкретен случай за какъв период може да бъде отсрочено плащането на запазената част и дали е необходимо обезпечение на вземането за запазена част, както и какво следва да бъде обезпечението.

4 В отсъствието на разпореждане с имущество в случай на смърт кой и в каква степен наследява?

В отсъствието на завещание или договор за наследство се прилагат правилата за наследяване по закон.

Съгласно германското наследствено право право да наследяват имат само роднини, т.е. лица с едни и същи родители, баби и дядовци или прабаби и прадядовци, както и лица, които имат по-далечни общи възходящи. Според това определение роднините по сватовство изобщо не се считат за свързани със завещателя и следователно са изключени от наследяването по закон, например тъща/свекърва, зет, втори баща, доведена дъщеря, вуйна, вуйчо и т.н. Това е така поради факта, че те нямат общи възходящи с наследодателя.

Отношение на родство може да произтича също така от осиновяване (като дете), тъй като този процес създава всеобхватно родствено отношение по закон на детето с осиновителя, както и с роднините на последния, заедно с всички свързани права и задължения. Следователно осиновените деца обикновено имат същите права като биологичните деца (възможно е да се приложат специални условия, ако се осиновяват „деца“, навършили пълнолетие).

Съпрузите са изключение от принципа за наследяване само от роднини. Въпреки че обикновено те не са роднини и следователно нямат никакви общи възходящи, те все пак имат право на наследяване по отношение на своя съпруг. Ако съпрузите са разведени, те нямат право на наследяване. При определени условия това важи и за съпрузи, които все още не са разведени, но живеят отделно.

Според наследственото право регистрираните партньори имат същите наследствени права като съпрузите, за разлика от други форми на съжителство, при които няма право на наследяване по закон.

Наследствени права на роднините:

Не всички роднини имат еднакви наследствени права. Съгласно закона наследниците са разпределени в няколко различни реда:

1-ви ред

Наследниците от 1-ви ред включват само низходящите на починалия, т.е. деца, внуци, правнуци и т.н.

Родените извън брака деца са наследници по закон на своите майки и бащи и на съответните им родини. (Изключение се прилага в случаи на наследяване, в които наследодателят е починал преди 29 май 2009 г., ако роденото извън брака дете е родено преди 1 юли 1949 г. — вж. бележките под линия на стр. 11 и 15 от брошурата на Федералното министерство на правосъдието и защитата на потребителите, озаглавена „*Erben und Vererber*“ [„Наследяване и завещаване“]).

Ако може да бъде намерено лице, което принадлежи към този кръг от много близки роднини, никой по-далечен роднина не получава нищо и няма дял от наследството.

Пример: завещателят има една дъщеря и много племенници и племеннички. Племенниците и племенничките не наследяват нищо.

Обикновено деца на децата (т.е. внуци, правнуци и т.н.) могат да наследят нещо, само ако родителите им вече са починали или те сами са се отказали от наследство.

Пример: починалият е оставил една дъщеря, както и три внука от сина, който вече също е починал. Дъщерята получава половината наследство, докато внуците трябва да си поделят другата половина, т.е. половината, която в противен случай би отишла за баща им. Това означава, че всеки внук получава по от наследството.

2-ри ред

Наследници от 2-ри ред са родителите на починалия, заедно с техните деца и децата на техните деца, т.е. братята и сестрите, племенниците и племенничките на завещателя. Отново децата на родителите на наследодателя наследяват само ако родителите на наследодателя вече са починали. Тогава те наследяват дела на своя починал баща или починала майка.

Роднините от 2-ри ред могат да наследяват само ако няма роднини от 1-ви ред.

Пример: завещателят е оставил племенничка и племенник. Сестрите и родителите на завещателя също вече са починали. Следователно племенничката и племенникът наследяват по една втора от наследственото имущество.

3-ти и последващи редове

Категорията на роднините от 3-ти ред обхваща бабите и дядовците плюс техните деца и децата на техните деца (пеля, чичо, братовчед и т.н.), а в 4-ти ред се включват прабабите и прадядовците плюс техните деца и децата на техните деца и т.н. Наследяването по закон по същество се базира на същите правила като за горепосочените редове. Считано от 4-ти ред обаче, ако потомците на бабите и дядовците вече са починали, следващите по реда на наследяване вече не са низходящите на тези потомци, а по-скоро в такъв случай лицето/цата, което/които е/са най-близкият/те роднина/и, което/които става/т единственият/те наследник/ци (тук се наблюдава отклонение от родословната система на наследяване [която включва проследяване по всяка низходяща линия (*parentela*), произхождаща от един възходящ, до намирането на наследник] към системата по степен на родство [която включва установяване на най-близкия роднина въз основа на степени на родство]).

Следното правило се прилага винаги: трябва да е жив само един роднина от предходен ред, за да бъдат изключени всички възможни наследници от следващия ред.

Съпрузи и регистрирани партньори

Независимо от съответния действащ режим на съпругески имуществени отношения, преживялата съпруга, съпруг или регистриран партньор се класифицират като наследници по закон и имат право на $\frac{1}{4}$ от наследственото имущество заедно с всички низходящи и на $\frac{1}{2}$ от наследственото имущество заедно с всички роднини от 2-ри ред (т.е. родители, братя и сестри, племенници или племеннички на наследодателя), както и баби и дядовци.

Ако съпрузите са живели в „режим на участие в придобитото по време на брака“ (който е законовият режим, освен ако съпрузите са договорили друг режим на имуществени отношения в брачен договор), горепосоченият дял се увеличава с $\frac{1}{4}$. Същото важи за регистрираните партньори.

Ако няма роднини от 1-ви или 2-ри ред и също така никакви баби и дядовци, преживелият съпруг/партньор получава цялото наследство.

Пример: наследодателят е оставил съпруга (с която е живял при режим на участие в придобитото по време на брака) и родителите си. Съпругата получава $\frac{3}{4}$ ($\frac{1}{2} + \frac{1}{4}$), а всеки от родителите — като наследник от 2-ри ред — получава по $\frac{1}{8}$ от наследственото имущество. Освен това, ако другите наследници по закон са от втори ред, както в случая, или баби и дядовци, съпругата получава т.нар. на немски език „*Großer Voraus*“, което представлява преференциално право, обичайно предоставяно за предмети от домакинството и сватбени подаръци (ако другите наследници по закон са от първи ред, преживелият съпруг би получил тези предмети като наследник по закон само, доколкото се нуждае от тях за надлежното поддържане на домакинството).

Право на държавата да наследява по закон:

Ако няма съпруг или партньор и не могат да бъдат установени никакви роднини, държавата става наследник по закон. Нейната отговорност винаги е ограничена до размера на наследственото имущество.

5 Какъв вид органи са компетентни:

5.1 по въпросите на наследяването?

По принцип компетентен по делата за завещания и наследства е районният съд (или — до края на 2017 г. — съответният нотариат в провинция Баден-Вюртемберг) по последното обичайно местожителство на завещателя.

5.2 да получат изявление за отказ или приемане на наследство?

Наследство се отказва чрез представяне на „декларация за отказ“ пред съда по делата за завещания и наследства. Тази декларация трябва да бъде направена лично и регистрирана в съда по делата за завещания и наследства или да бъде представена с нотариална заверка (за допълнителна информация вж. по-долу).

За обявяването на приемането не е необходима каквато и да било конкретна форма и няма нужда от потвърждение на получаването. Изтичането на крайния срок за представяне на отказ е достатъчно, за да се счита за приемане.

5.3 да получат изявление за отказ или приемане на завет?

Завет или завещание се приема или отказва чрез представяне на декларация пред лицето, което отговаря за завета/завещанието. Това може да е наследникът (*Erbe*) или заветник (*Vermächtnisnehmer/Untervermächtis*).

5.4 да получат изявление за отказ или приемане на запазена част?

Германското наследствено право не съдържа разпоредби за заявяване на приемане на запазена част или отказ от такава.

6 Кратко описание на процедурата за уреждане на наследството по националното право, включително на процедурата за ликвидиране на наследствената маса и делба на наследственото имущество (включително информация дали производството по наследяване се образува служебно от съда или друг компетентен орган)?

Отваряне на завещанието:

Завещателно разпореждане, което е предоставено на съда по делата за завещания и наследства или е получено след служебно съхранение, се отваря служебно от съда по делата за завещания и наследства след смъртта на завещателя. Наследниците биват служебно уведомени за това.

Производство по издаване на удостоверение за наследство:

Удостоверението за наследство се издава от съда по делата за завещания и наследства (а в провинция Баден-Вюртемберг — до края на 2017 г. от нотариата), като в него се посочва кой е наследникът, размерът на неговото или нейното право на наследство и, където е приложимо, може да е указано също така наследяването по заместване или изпълнението на завещанието.

Съдът по делата за завещания и наследства издава удостоверението за наследство при поискване. Заявителят трябва да докаже, че всички изисквани от закона данни са точни, или да представи клетвена декларация, показваща, че няма основания за съмнение в точността на данните. Заявителят може да направи клетвена декларация, като се яви пред нотариус или съд, освен ако в правото на съответната федерална провинция не е предвидено, че само нотариусите са компетентни да уреждат този въпрос.

Издаване на европейско удостоверение за наследство:

В Закона за производството при международно наследяване [*Internationale Erbrechtsverfahrensgesetz, IntErbRVG*] се урежда производството във връзка с европейското удостоверение за наследство. Европейското удостоверение за наследство представлява удостоверение за наследство, което е валидно в почти всички държави от Европейския съюз (с изключение на Ирландия и Дания). То се издава също по искане на съда по делата за завещания и наследства под формата на нотариално заверено копие с ограничен период на валидност. Основно с удостоверението се цели да се улесни уреждането на наследствени имущества в рамките на ЕС.

Подялба на активите:

Ако има няколко наследника на наследственото имущество, то става съвместна собственост на съобщността от наследници. В резултат на това сънаследниците имат право да се разпореждат с отделни компоненти на наследственото имущество само като действат съвместно, например за целите на продажбата на автомобила на завещателя, ако той повече не е необходим. Също така те трябва съвместно да управляват наследството. Това често е свързано със значителни трудности, особено ако наследниците живеят далече един от друг и не могат да постигнат съгласие. Тази „принудителна съобщност“ обикновено е много неудобна и по принцип всеки наследник може да поиска да бъде развалена, като предяви иск за делба на наследственото имущество. В това отношение най-важното изключение е, когато завещателят е посочил в завещанието си, че наследственото имущество не трябва да се дели в продължение на определен период от време, например за да може семейното предприятие да продължи да функционира.

Ако завещателят е назначил изпълнител, тогава той или тя отговаря за делбата на наследственото имущество. Ако не, наследниците сами трябва да свършат това. За тази цел те имат право да потърсят помощ от нотариус. Ако наследниците не постигнат споразумение въпреки назначаването на нотариус, който да действа като посредник, единствената останала възможност е да бъде заведено дело в съда.

7 При какви условия и в кой момент дадено лице придобива качеството на наследник или заветник?

За информация относно наследяването по закон вж. по-горе.

Ако починалият е оставил завещание, то има предимство пред правилата за наследяване по закон. Следователно наследственото имущество се наследява единствено от лицата, посочени в завещанието, ако в своето завещание завещателят е се е разпоредил с цялото наследствено имущество. За информация относно това кой има право на запазена част, вж. по-горе.

След смъртта на наследодателя наследството по закон преминава към наследника или наследниците (принцип на автоматично придобиване на наследство). Наследниците обаче имат право да се откажат от своето наследство (вж. по-горе).

Завещателят може да остави също така завет или дар в своето завещание, например като завещава конкретни предмети или дадена парична сума на определени хора. В такива случаи получателите на завета или дара („заветници“ или „надарени“) не се класифицират като наследници, но имат право да предявят иск срещу ответника/ците за онова, което изрично им е оставено в завещанието.

8 Наследниците носят ли отговорност за задълженията на починалия и ако да, при какви условия?

Отказ от наследство:

Наследниците не отговарят за пасивите, свързани с наследственото имущество, ако се откажат от своето наследство в рамките на указания срок. По принцип съответният наследник трябва да се откаже от неговото или нейното наследство в срок до шест седмици, след като е бил уведомен за откриването на наследството и за основанията за неговия или нейния статут на наследник. За отказа се изисква официално деклариране пред съда по делата за завещания и наследства. Декларацията за отказ може да бъде направена пред и записана от съда по делата за завещания и наследства или да бъде представена нотариално заверена декларация. В последния случай е достатъчно да бъде представено писмо, макар че истинността на подписа на наследника трябва да бъде удостоверена от нотариус. Обикновено отказът или приемането на наследство са обвързващи действия.

Отговорност в случай на приемане на наследството:

Ако наследниците приемат своето наследство, те по същество „заместват“ завещателя от правна гледна точка. Това означава, че те наследяват също така неговите дългове и по принцип за покриването им трябва да използват така също своите собствени активи.

Наследниците обаче могат да ограничат своята отговорност по отношение на наследените дългове до т.нар. „наследствена маса“ („*Erbmasse*“). Това означава, че всички кредитори, на които починалия е бил задължен, могат да съберат своите вземания от наследствената маса, но собствените активи на наследниците остават защитени от трети страни. Наследниците могат да постигнат това ограничаване на отговорността по един от двата начина: те могат или да подадат заявление до съда по делата за завещания и наследства, като поискат управление на наследственото имущество от името на кредиторите, или могат да поискат образуване на производство по несъстоятелност на наследственото имущество, като предявят иск пред местния съд, който е компетентен да разглежда дела по несъстоятелност.

Ако наследственото имущество не е достатъчно дори за покриване на разходите по управлението му от името на кредиторите или за покриване на разходите за производството по несъстоятелност на наследственото имущество, наследниците все пак могат да получат ограничаване на отговорността. Ако иск е предявен от кредитор, наследниците могат да подадат възражение по иска на основание на недостатъчни активи в наследственото имущество. Тогава наследниците могат да откажат да покрият пасивите, свързани с наследственото имущество, доколкото размерът на наследственото имущество не е достатъчен, за да ги покрие. Наследниците обаче трябва да предадат наличното наследствено имущество на кредиторите.

Ако наследниците просто не желаят да се обременяват с дългове, които не са очаквали, това, което трябва да направят, е да открият процедура по публично оповестяване („*Aufgebotsverfahren*“), като на нейно основание те могат да предявят иск пред съда по делата за завещания и наследства, като изискат от всички кредитори на завещателя да съобщят пред съда — в рамките на определен срок — размера на неуредените задължения на завещателя към тях. Ако кредитор не представи навреме своите искания, той или тя трябва да се удовлетвори от това, което накрая остане от наследството. Процедурата по публично оповестяване може също така да даде яснота на наследниците за ситуацията, като се установи дали има основания за поставяне на наследството под официално управление чрез подаване на заявление за управление на наследственото имущество или несъстоятелност на наследственото имущество.

9 Какви документи и/или информация се изискват обикновено за целите на вписването на недвижимо имущество?

За корекция в поземления регистър е необходимо да се подаде заявление, придружено от доказателство, от което да е видно, че информацията в него е неточна, за да може наследникът на собственика на даден имот да бъде вписан в поземления регистър като собственик. Когато се подава заявление за корекция в поземления регистър след смъртта на вписан собственик, заявителят първо трябва да разполага с доказателство за своя статут на наследник.

В такива случаи, като основание за вписване на корекция в поземления регистър, заявителят може да докаже своя статут на наследник, като представи удостоверение за наследство или европейско удостоверение за наследство.

Ако наследяването е по завещателно разпореджане, което се съдържа в публичен документ (нотариално завещание или договор за наследство), тогава е достатъчно в службата на поземления регистър (*Grundbuchamt*) да бъдат представени разпореджането и официалният протокол за откриване на наследството.

Ако е завещан недвижим имот, винаги трябва да се представя нотариален акт, за да бъде осъществено прехвърлянето на имота към заветника, независимо от това кои правила за наследяване се прилагат. От този нотариален акт трябва да е видно, че заветникът има право да поеме собствеността върху недвижимия имот.

Възможно е да бъдат изискани и други документи в зависимост от естеството на съответния случай. Например, за да бъде вписано едно търговско дружество като наследник, заявителите трябва да представят доказателство за тяхното право да го представляват (например официално извлечение от търговския регистър).

9.1 Назначаването на управител на наследственото имущество задължително ли е или е задължително при поискване? Ако е задължително или е задължително при поискване, какви стъпки следва да бъдат предприети?

Според германското наследство право управлението на наследственото имущество от името на кредиторите може да се използва като инструмент, чрез който да се предотврати събиране на дълговете от собствените активи на наследника. Съдът по дела за завещания и наследства може да нареди назначаването на управител на наследственото имущество само по искане на упълномощено лице (наследник, изпълнител, кредитор на наследственото имущество, купувач на цялото наследство или наследник по заместване).

Управителят е официално назначен орган. Въпреки че отговаря за управлението на всички активи на друго лице, той все пак сам по себе си е със статут на страна в случай на правен спор. Управителят изпълнява своите служебни задължения в качеството си на частно лице, когато управлява активите на друго лице с цел удовлетворяване на интересите на всички участващи страни (наследници и кредитори). Процесът по управление на наследството, който управителят има право и всъщност е длъжен да осъществява, не цели само поддържане и увеличаване на наследственото имущество, а най-вече удовлетворяване на кредиторите на това имущество. Основното задължение на управителя е да гарантира уреждането на пасивите на наследственото имущество.

9.2 Кой има право да изпълни разпореджането с имущество в случай на смърт и/или да управлява наследството?

Освен на самите наследници, на управителя (синдика) (вж. по-горе) и на изпълнителя (вж. по-долу), съответните правомощия могат да бъдат предоставени също така на представител на наследственото имущество.

Съдът по дела за завещания и наследства служебно назначава представител на наследственото имущество, когато към даден момент това е необходимо, ако самоличността на отговорния наследник е неясна или ако не е известно дали той или тя е приел/а наследството. С назначаването на представител на наследственото имущество се цели неговото охраняване и поддържане в интерес на неизвестен наследник. Съдът по дела за завещания и наследства определя обхвата на отговорностите на представителя според изискванията по всеки отделен случай. Този обхват може да бъде доста широк, а може и да е съсредоточен само върху управлението на отделни компоненти от наследственото имущество. Представителят на наследственото имущество обикновено отговаря за установяване на неизвестните наследници и за охраняване и поддържане на наследството.

По принцип с назначаването на представител на наследственото имущество не се цели удовлетворяване на кредиторите на това имущество, тъй като основното предназначение на представителя е да защитава наследниците. По изключение задълженията на представителя могат да включват също така използване на ресурсите от наследственото имущество за покриване на пасивите, свързани с него, ако това е необходимо с оглед на надлежното управление и поддържане или за целите на избягване на загуби или вреди, по-специално разходи, които могат да бъдат направени в резултат на ненужни съдебни спорове.

9.3 С какви правомощия разполага управителят на наследството?

Завещателят може да назначи един или повече изпълнители на своето завещателно разпореждане. Той или тя може също така да упълномощи трета страна, изпълнителя или съда по дела за завещания и наследства да назначи друг изпълнител. Задълженията на изпълнител започват веднага щом назначеното лице приеме да изпълнява тези функции.

По закон в задълженията на изпълнителя влиза да изпълни завещателните разпореждания на завещателя. Ако има повече от един наследник, изпълнителят отговаря за делбата на наследственото имущество между тях.

Изпълнителят е длъжен да управлява наследственото имущество. По-специално той или тя има право да влезе във владение на наследственото имущество и да се разпорежда с компонентите в него. В такъв случай наследниците нямат право да се разпореждат с който и да било от компонентите на наследственото имущество, което е обект на управление от страна на изпълнителя. Изпълнителят има право също така да поема задължения за сметка на наследственото имущество, при условие че това е необходимо за надлежното му управление. Той или тя има право да се разпорежда безплатно с компоненти на наследственото имущество само ако е задължен да направи това от морална гледна точка или от уважение към приличието.

Завещателят обаче може да ограничи правомощията на изпълнителя спрямо определеното в законовите разпоредби, както той или тя сметне за целесъобразно. Той или тя също така има право да определи срока за изпълнение на завещанието. Той или тя може например просто да разреши на изпълнителя да уреди наследственото имущество и да извърши делбата в кратки срокове. От друга страна, той или тя може да реши също така да даде указания в своето завещание или договор за наследство, за да направи наследственото имущество предмет на дългосрочно изпълнение. По принцип дългосрочно управление може да се определя за най-много 30 години, считано от реалната дата на откриване на наследството. Все пак завещателят може да даде инструкции за продължаване на управлението до смъртта на наследника или изпълнителя или до настъпването на определено събитие, засягащо единия или другия от тях. В такива случаи изпълнението на завещанието в действителност може да продължи повече от 30 години.

10 По силата на националното право какви документи обикновено се издават в хода или в края на производството по наследяване, с които се доказват статутът и правата на бенефициерите? Те имат ли специална доказателствена сила?

Обикновено се изисква удостоверение за наследство или европейско удостоверение за наследство, за да се докаже, че наследникът има право да наследява, например ако наследникът желае даден поземлен имот или на негово или нейно име да бъде прехвърлена сметка, която е била на името на завещателя. Ако е налице публично завещание (вж. по-горе), тогава може да не е необходимо да се представя удостоверение за наследство или европейско удостоверение за наследство.

Тази уеб страница е част от „Вашата Европа“.

Ще се радваме да получим вашите [коментари](#) относно полезността на предоставената информация.

This webpage is part of an EU quality network

Последна актуализация: 10/12/2021

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответното звено за контакт към Европейската съдебна мрежа. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Нито ЕСМ, нито Европейската комисия поемат каквато и да е отговорност по отношение на информацията или данните, които се съдържат или са споменати в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.